

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА

15¹⁶
ш/ш

ДОКЛАД

за първо гласуване на законопроект за ратифициране на Споразумението в сферата на социалната сигурност между Република България и Квебек, № 902-02-33, внесен от Министерски съвет на 17.12.2019 г.

Комисията по труда, социалната и демографската политика на редовно заседание, проведено на 15 януари 2020 г., разгледа и обсъди законопроект за ратифициране на Споразумението в сферата на социалната сигурност между Република България и Квебек.

Законопроектът беше представен от заместник министърът на труда и социалната политика Зорница Русинова.

При представянето на законопроекта беше акцентирано върху няколко по-съществени момента от него.

На първо място беше отбелязано обстоятелството, че през 2014 г. е подписана от Република България и Канада Спогодба за социална сигурност. В допълнение на това е поет и ангажимент за разработване и подписване на допълнителна спогодба, която произтича от законодателството на провинция Квебек. С това е поет и ангажимент да се регулират разпоредбите на федерално ниво, още повече, че голямата българска общност, която живее и пребивава в Квебек би трябвало също да се възползва от тази спогодба.

На следващо място Споразумението ще даде възможност на лицата, работили в България и в Квебек, да реализират както пенсионните права, зависещи от пребиваване по федералното законодателство на Канада, така и пенсионни права, зависещи от вноски по квебекския пенсионен план.

Споразумението се основава на принципите за еднакво третиране на лицата, износ на пенсии, приложимост само на едно законодателство по отношение на задължението за осигуряване на сумиране на периодите за осигуряване.

Според мотивите на законопроекта материалният обхват е ограничен до пенсионното законодателство на договарящите страни по споразумението. По отношение на Република България това е законодателството относно три вида пенсии от държавното обществено осигуряване - пенсии за осигурителен стаж и възраст, пенсии за инвалидност поради общо заболяване, както и наследствените пенсии, получени от тях.

В персоналният обхват на Спогодбата са включени всички лица, които са или са били подчинени на законодателството на една от двете договарящи страни или които са придобили права по силата на това законодателство.

В частта относно приложимото право, като основно правило е предвидено лицата, които работят на територията на една от договарящите страни по Споразумението, да са подчинени само на законодателството на тази договаряща страна. Предвидени са изключения в специфични случаи - самостоятелна заетост, командироване, международен транспорт, държавни служители и дипломатически персонал, както и обща възможност за определяне на приложимо право по изключение, със съгласие на компетентните институции. По отношение на самостоятелно заетите лица, които пребивават на територията на една от договарящите страни по Споразумението и работят на територията на другата договаряща страна или и на двете договарящи страни, е предвидено същите да останат подчинени на законодателството на договарящата страна, на територията на която пребивават.

При командироване се предвижда срок 60 месеца за запазване на принадлежност към законодателството на изпращащата страна. Ако времето, необходимо за завършване на работата, надхвърля 60 месеца, законодателството на изпращащата страна ще продължава да се прилага, при условие че компетентните институции са дали своето одобрение.

Специален текст урежда и приложимото законодателство спрямо екипажа на предприятия за международен транспорт. То се определя в зависимост от това къде е седалището на съответното предприятие.

Уредено е и приложимото право по отношение на наети лица в правителството или в държавната администрация, в т.ч. дипломатическия персонал.

В мотивите се подчертава още, че във връзка с определянето на пенсионните права по Споразумението, взаимно ще се зачитат осигурителните периоди, завършени съгласно законодателствата на двете страни. Осигурителните периоди ще бъдат сумирани до степен, необходима за получаване на право на обезщетение съгласно законодателството, което се прилага. Ако осигурителните периоди по двете законодателства съвпадат, те ще се отчитат само веднъж. Ще се зачитат и периоди, придобити преди влизането в сила на Споразумението. Предвидена е и възможност да се взема предвид и осигурителен период, завършен в трета страна, с която и двете договарящи страни са обвързани с правен инструмент за социална сигурност, в който е предвидено сумиране на осигурителни периоди.

При изчисляване на размера на пенсията се отчита дали е било необходимо сумиране на осигурителни периоди, или не. Ако не е било необходимо сумиране, компетентната институция на Република България ще определи размера на пенсията в съответствие с българското законодателство. В случай че е било необходимо сумиране за придобиване на правото, компетентната институция на Република България ще

изчисли размера само въз основа на българските периоди на осигуряване и в съответствие с дохода, върху който са плащани осигурителните вноски за тези периоди.

Споразумението съдържа специални текстове и относно начина на изчисляване на обезщетенията, отпускани по законодателството на Квебек.

По време на обсъждането на Споразумението стана ясно, че броят на трайно пребиваващите български граждани на територията на Квебек е около 30 хиляди души. След ратифицирането на Споразумението и влизането му в сила, Република България ще изплаща пенсии, чийто размер ще се определя само въз основа на българския осигурителен стаж и осигурителен доход, върху който са внесени вноски в българското държавно обществено осигуряване.

След приключване на обсъждането и проведеното гласуване с резултати: **19 гласа „за“, без гласове „против“ и без гласове „въздържал се“**,

Комисията по труда, социалната и демографската политика прие следното становище:

Предлага на Народното събрание да подкрепи на първо гласуване на законопроект за ратифициране на Споразумението в сферата на социалната сигурност между Република България и Квебек, № 902-02-33, внесен от Министерски съвет на 17.12.2019 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на КТСДП:

Д-Р ХАСАН АДЕМОВ